

FAKULTETA ZA ZDRAVSTVO ANGELE BOŠKIN
ŠTUDIJSKO SREDIŠČE LJUBLJANA
REFERAT S KNJIŽNICO

Maja Femc

**INFORMACIJSKE POTREBE TER UPORABA
INFORMACIJSKIH VIROV IN STORITEV VISOKOŠOLSKE
KNJIŽNICE: ŠTUDIJA UPORABNIKOV ŠTUDENTOV
FAKULTETE ZA ZDRAVSTVO ANGELE BOŠKIN**

Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Ljubljana, 2019

Femc, M., Informacijske potrebe ter uporaba informacijskih virov in storitev visokošolske knjižnice: študija uporabnikov študentov Fakultete za zdravstvo Angele Boškin. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Ključna dokumentacijska informacija

Ime in PRIIMEK: Maja FEMC

Naslov pisne naloge: Informacijske potrebe ter uporaba informacijskih virov in storitev visokošolske knjižnice: študija uporabnikov študentov Fakultete za zdravstvo Angele Boškin

Kraj: Ljubljana

Leto: 2019

Št. strani: 33 Št. slik: 0 Št. preglednic: 9

Št. prilog: 1 Št. strani prilog: 4 Št. referenc: 28

Strokovno usposabljanje za bibliotekarski izpit je potekalo v: knjižnici Fakultete za zdravstvo Angele Boškin

Mentor v času strokovnega usposabljanja: Nina Rustja

UDK: 659.2:027.7

Ključne besede: iskanje informacij, visokošolske knjižnice, študenti, potrebe, zadovoljstvo

Izvleček:

Poslanstvo visokošolskih knjižnic je podpora matičnim ustanovam v obliki zagotavljanja ustreznih informacijskih virov in storitev za nemoten potek izobraževalne in raziskovalne dejavnosti. Da bi knjižnica to lahko dosegla, mora poznati informacijske potrebe svojih uporabnikov. Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin v svoji dislocirani enoti Študijsko središče Ljubljana (ŠSLJ) izvaja relativno nove izredne študijske programe, zaradi česar smo se odločili izvesti raziskavo in na podlagi rezultatov raziskave ugotoviti, kakšne so informacijske potrebe študentov, v kakšni meri uporabljajo informacijske vire in koristijo storitve knjižnice ter kakšna je raven njihove uporabe in zadovoljstva s knjižnično zbirko in storitvami. V raziskavo smo vključili izredne študente na treh stopnjah bolonjskega študija. Študenti so prek elektronske pošte prejeli vabilo k izpolnitvi spletne ankete, odzvalo se jih je 25. Ugotovili smo, da anketirani študenti uporabljajo različne informacijske vire, saj so med najpomembnejšimi tiskani, elektronski, človeški viri in manj formalni viri (lastni zapiski). Najpogosteje do virov dostopajo prek splošnih spletnih iskalnikov, najbolj pomembna pa je priročnost virov. Celostno gledano, so knjižnico dislocirane enote ocenili kot dobro. Najbolj zadovoljni so s strokovnim osebjem, dostopnostjo do informacijskih virov in ustreznostjo podatkovnih baz. Manj zadovoljni so z ustreznostjo in velikostjo knjižnične zbirke. Za uporabo virov se najpogosteje odločijo na podlagi seznama obvezne in priporočene literature, zgodi pa se, da ta literatura ni več na voljo za nakup. Na podlagi te ugotovitve smo podali predlog izboljšave, da knjižnica pred potrditvijo učnega načrta seznam pregleda in preveri, ali je literatura na voljo v knjižnici ali za nakup. Nekoliko slabše ocenjena so bila čitalniška mesta, študenti pa tudi redko uporabljajo prostore knjižnice za študijske aktivnosti. Knjižnica dislocirane enote ŠSLJ nima ločene čitalnice za študente, zato bi bila izboljšava vzpostavitev ločenega prostora v namen čitalnice, kjer bi študenti lahko imeli lasten prostor za delo in učenje. Izkazalo se je, da imajo anketiranci težave z vrednotenjem virov, njihovo dostopnostjo in informacijsko preobremenjenostjo. 68 % jih je izrazilo, da bi izobraževanje na temo informacijskih virov bilo zaželeno in pripomoglo k uspešnejšemu pridobivanju informacijskih virov. Na podlagi tega predlagamo izobraževanje na temo informacijskih virov ob pričetku študija, ravno tako možnost vpeljave dodatnih izobraževanj v knjižnici med študijskim letom.

Femc, M., Informacijske potrebe ter uporaba informacijskih virov in storitev visokošolske knjižnice: študija uporabnikov študentov Fakultete za zdravstvo Angele Boškin. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

ZAHVALA

Zahvalila bi se zaposlenim na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin, ki so mi omogočili opravljanje usposabljanja in bibliotekarskega izpita ter izvedbo raziskave za potrebe pisne naloge.

Posebna zahvala gre mentorici Nini Rustja za vso izkazano podporo, pomoč in nasvete ob izdelavi pisne naloge in v času usposabljanja.

Zahvaljujem se tudi vsem študentom, ki so sodelovali v raziskavi in omogočili njeno realizacijo.

KAZALO

1 UVOD	1
1.1 KNJIŽNICA FAKULTETE ZA ZDRAVSTVO ANGELE BOŠKIN	1
1.2 NAMEN RAZISKAVE IN RAZISKOVALNA VPRAŠANJA	2
2 RAZISKOVALNA METODOLOGIJA	3
3 INFORMACIJSKE POTREBE ŠTUDENTOV IN VLOGA VISOKOŠOLSКИH KNJIŽNIC	4
3.1 INFORMACIJSKE POTREBE	4
3.2 VLOGA VISOKOŠOLSКИH KNJIŽNIC	5
3.3 ŠTUDENTI, UPORABNIKI VISOKOŠOLSКИH KNJIŽNIC	6
3.4 INFORMACIJSKE POTREBE ŠTUDENTOV: PREGLED SORODNIH RAZISKAV	8
3.4.1 Najpogosteje uporabljeni informacijski viri za študij	9
3.4.2 Težave študentov pri iskanju in uporabi informacijskih virov	11
3.4.3 Raven uporabe in zadovoljstva s knjižnico	12
4 REZULTATI RAZISKAVE	14
4.1 INFORMACIJSKI VIRI, KI JIH ŠTUDENTI NAJPOGOSTEJE UPORABLJAJO PRI DELU ZA ŠTUDIJ	15
4.2 RAZLOGI ZA UPORABO INFORMACIJSКИH VIROV	16
4.3 TEŽAVE, S KATERIMI SE ŠTUDENTI SREČUJEJO PRI ISKANJU IN UPORABI INFORMACIJSКИH VIROV	18
4.4 RAVEN UPORABE IN ZADOVOLJSTVA Z AKTUALNO KNJIŽNIČNO ZBIRKO IN STORITVAMI KNJIŽNICE FZAB	19
4.5 MNENJA IN PREDLOGI GLEDE KNJIŽNIČNE ZBIRKE IN STORITEV	21
5 RAZPRAVA	21
5.1 INFORMACIJSKI VIRI, KI JIH ŠTUDENTI NAJPOGOSTEJE UPORABLJAJO PRI DELU ZA ŠTUDIJ	22
5.2 RAZLOGI ZA UPORABO INFORMACIJSКИH VIROV	23
5.3 TEŽAVE, S KATERIMI SE ŠTUDENTI SREČUJEJO PRI ISKANJU IN UPORABI INFORMACIJSКИH VIROV	23
5.4 RAVEN UPORABE IN ZADOVOLJSTVA Z AKTUALNO KNJIŽNIČNO ZBIRKO IN STORITVAMI KNJIŽNICE	24
6 ZAKLJUČEK	27
7 NAVEDENI VIRI IN LITERATURA	31

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Najpogosteje uporabljeni informacijski viri za študij.....	15
Preglednica 2: Najpogostejši način dostopa do informacijskih virov za študij.....	16
Preglednica 3: Kriterij izbora informacijskih virov za študij.....	17
Preglednica 4: Težave študentov pri iskanju informacij.....	18
Preglednica 5: Pomoč pri iskanju informacij za študij.....	18
Preglednica 6: Ocena knjižnične dejavnosti FZAB ŠSLJ.....	19
Preglednica 7: Razlog za obisk knjižnice.....	20
Preglednica 8: Ali so študenti ob prihodu na fakulteto prejeli dovolj informacij o knjižničnemu sistemu, informacijskih virih v knjižnici, iskanju in dostopu do virov ipd.?......	20
Preglednica 9: Ali bi učna ura ali predstavitev na temo knjižničnih informacijskih virov in iskanja virov na začetku študija pripomogla k izboljšanju pridobivanja virov?.....	20

1 UVOD

Visokošolske knjižnice nudijo informacijsko podporo študijskemu in raziskovalnemu procesu v visokošolskem okolju in ena izmed njih je tudi knjižnica samostojnega visokošolskega zavoda – Fakultete za zdravstvo Angele Boškin (v nadaljevanju FZAB) z dislocirano enoto – Študijskim središčem Ljubljana (v nadaljevanju ŠSSLJ).

1.1 KNJIŽNICA FAKULTETE ZA ZDRAVSTVO ANGELE BOŠKIN

FZAB je samostojni visokošolski zavod, ki opravlja znanstveno-raziskovalno in izobraževalno dejavnost s področja zdravstva. S pedagoškim procesom je fakulteta pričela s študijskim letom 2007/2008, ko so bili na fakulteto sprejeti prvi študenti na prvi stopnji študijskega programa Zdravstvena nega. Študijski program druge stopnje Zdravstvena nega se je pričel izvajati s študijskim letom 2009/2010, študijski program druge stopnje Promocija zdravja pa v letu 2015/2016 (Magistrski študijski program Promocija zdravja, 2015). Doktorski študij zdravstvenih ved se izvaja od študijskega leta 2017/2018. Študijski program zdravstvene nege (VS) se v celoti izvaja na sedežu fakultete na Jesenicah, izredni študij na drugi stopnji pa v celoti v dislocirani enoti v Ljubljani. S pričetkom izvajanja študijskega programa prve stopnje Fizioterapija v študijskem letu 2018/2019 je FZAB pridobila nove prostore dislocirane enote ŠSSLJ. V enoti ŠSSLJ se tako danes izvajajo izredni dodiplomski študij študijskega programa Fizioterapija in izredni podiplomski študijski programi Zdravstvena nega, Promocija zdravja ter doktorski študij Zdravstvene vede. S širitvijo študijskih programov sta se ustrezno večali tudi knjižnica in njena dislocirana enota v ŠSSLJ.

Knjižnica FZAB (enota na Jesenicah in enota ŠSSLJ) hrani 5.564 enot gradiva, od tega 5.052 enot monografskih publikacij, 365 enot revij (letnikov) in 147 enot neknjižnega gradiva (podatek je bil pridobljen na dan 10. 10. 2019). Od tega dislocirana enota ŠSSLJ hrani 1.238 enot: 1.199 enot monografskih publikacij, 17 enot revij (letnikov) in 22 enot neknjižnega gradiva. Knjižnica ima urejeno referenčno zbirko, ki jo študenti lahko koristijo v času uradnih ur knjižnice. Uradne ure so v ponedeljek, torek in petek med 12. in 16. uro in v četrtek med 12.30 in 17. uro.

FZAB ima dva zaposlena bibliotekarja za polni delovni čas, enega v enoti Jesenice in enega v enoti ŠSLJ.

Študentom je omogočen oddaljeni dostop do podatkovnih baz EbscoHost (Cinahl), Wiley Online, Proquest Dissertations and Thesis in SpringerLink. Za študijsko delo je študentom na voljo 6 čitalniških mest z računalniki. Čitalniška mesta se nahajajo v prostoru knjižnice.

Knjižnica v študijskem letu 2018/2019 ni nudila posebej pripravljenih učnih dejavnosti na temo knjižnice in iskanja informacij ali informacijskega opismenjevanja. Bibliotekar je študentom na voljo za vprašanja in pomoč v času uradnih ur osebno v knjižnici, prek telefona ali elektronske pošte.

Potencialni člani knjižnice FZAB so vsi študenti s statusom, vsi redno, dopolnilno zaposleni ali pogodbeni sodelavci FZAB, člani raziskovalne skupine FZAB (ki so vsi redno in dopolnilno zaposleni) in študenti brez statusa, ki so plačali članarino za knjižnične storitve. V študijskem letu 2018/2019 je bilo v enoti Jesenice in enoti ŠSLJ 192 aktivnih članov, od tega 176 študentov in 16 zaposlenih. Pri tem se aktivnost člana upošteva kot aktivnost izposoje gradiva na dom, ne beležimo pa obiska čitalnic in obiska zaradi možnosti dostopa do baz podatkov.

1.2 NAMEN RAZISKAVE IN RAZISKOVALNA VPRAŠANJA

FZAB v enoti ŠSLJ izvaja relativno nove izredne študijske programe na vseh treh bolonjskih stopnjah: Fizioterapija (1. stopnja), Zdravstvena nega (2. stopnja), Promocija zdravja (2. stopnja) in doktorski študij Zdravstvene vede (3. stopnja), v študijskem letu 2018/2019 pa je pridobila še nove fakultetne prostore. Novi programi za visokošolsko knjižnico predstavljajo nove uporabnike, za katere mora bibliotekar postaviti uporabno knjižnično zbirko in jim nuditi ustrezne storitve za podporo pri študijskih aktivnostih. Ob vseh novostih, ki jih je FZAB doživela v študijskem letu 2018/2019, smo se odločili za tematiko raziskave, ki nam bo prikazala trenutno stanje, kako uspešni smo pri zadovoljevanju potreb naših študentov, in nam obenem prikazala točke za izboljšanje in smer za nadaljnji razvoj ter gradnjo zbirke in storitev knjižnice dislocirane enote ŠSLJ.

Cilj raziskave je bil ugotoviti katere so informacijske potrebe ter uporabo informacijskih virov in storitev študentov FZAB v dislocirani enoti ŠSLJ. Poleg tega smo želeli ugotoviti tudi raven zadovoljstva in uporabe aktualne knjižnične zbirke in storitev med študenti. Namen raziskave

je pridobljene ugotovitve uporabiti pri gradnji knjižnične zbirke in razvoju knjižničnih storitev, ki bodo prilagojene potrebam izrednih študentov na FZAB v dislocirani enoti ŠSSLJ in bodo odgovor na njihove informacijske potrebe v času študijskih aktivnosti.

V okviru raziskovalnega problema smo želeli ugotoviti, kakšne so informacijske potrebe študentov, katere informacijske vire uporabljajo ter kako zadovoljni so s knjižnično zbirko in storitvami knjižnice FZAB. Zastavili smo si pet glavnih raziskovalnih vprašanj:

- 1) Katere informacijske vire študenti najpogosteje uporabljajo za študij?
- 2) Kakšni so razlogi za uporabo teh informacijskih virov?
- 3) S katerimi težavami se študenti srečujejo pri iskanju in uporabi informacijskih virov?
- 4) Raven uporabe in zadovoljstva z aktualno knjižnično zbirko in storitvami knjižnice.
- 5) Mnenja in predlogi glede knjižnične zbirke in storitev.

2 RAZISKOVALNA METODOLOGIJA

Za potrebe raziskave smo uporabili kvantitativno raziskovalno metodo spletnega anketiranja in pregled literature.

Naš raziskovalni pripomoček je bil spletni anketni vprašalnik (Priloga 1), oblikovan s pomočjo aplikacije 1KA. Anketni vprašalnik sestavlja 13 vprašanj, ki so vsebinsko razdeljena na vprašanja o informacijskih potrebah ter uporabi informacijskih virov in storitev za študente (sedem vprašanj) ter vprašanja o zadovoljstvu in uporabi knjižnične zbirke in storitev FZAB (štiri vprašanja). Dvanajsto vprašanje je sodelujoče študente razdelilo po študijskih programih, zadnje vprašanje pa je odprtega tipa in je študentom dalo možnost zapisati dodaten komentar ali predlog.

V pregledu literature, ki sledi v poglavjih 3.3 in 3.4, so predstavljene primerljive raziskave na temo informacijskih potreb študentov, izvedenih med leti 2009 in 2019. Pregled literature predstavlja temelje zasnove naše raziskave in prinaša vpogled v rezultate že izvedenih sorodnih raziskav po svetu.

V raziskavo so bili vključeni vsi prvič vpisani aktivni izredni študenti. Elektronsko sporočilo z vabilom za sodelovanje v anketi je prejelo 37 dodiplomskih študentov študijskega programa

Fizioterapija, 29 študentov 2. stopnje študijskih programov Promocija zdravja in Zdravstvena nega in 6 študentov 3. stopnje študijskega programa Zdravstvene vede. Povezavo do spletnega anketnega vprašalnika so prejeli po elektronski pošti na elektronski naslov, ki so ga navedli ob vpisu na fakulteto. K izpolnjevanju ankete so bili prvič vabljeni 14. 8. 2019. Zaradi slabšega odziva smo vabilo ponovno poslali 18. 9. 2019. Spletno anketiranje smo zaključili 30. 9. 2019, naš končni vzorec pa je zajemal 25 študentov FZAB v ŠSLJ.

3 INFORMACIJSKE POTREBE ŠTUDENTOV IN VLOGA VISOKOŠOLSКИH KNJIŽNIC

3.1 INFORMACIJSKE POTREBE

Informacijske potrebe so eden od pomembnih členov verige, ki sestavlja informacijsko vedenje osebe. Informacijsko vedenje zajema človekovo vključenost v katerokoli od naslednjih aktivnosti:

- »zaznavanje informacijske potrebe;
- prihajanje v stik s potencialno relevantno informacijo za zadovoljitev informacijske potrebe;
- ocenjevanje ustreznosti informacije za zadovoljitev informacijske potrebe;
- uporabljanje informacije ali znanja;
- organizacija informacij za uporabo«. (Ford, 2015, str. 23)

Zajema torej potrebo, iskanje, upravljanje in uporabo informacij v različnih človekovih okoljih (Ford, 2015), v primeru naše raziskave je to študij, raziskovana skupina pa so izredni študenti na treh bolonjskih stopnjah. V sklopu informacijskega vedenja smo se pri raziskavi osredotočili na informacijske potrebe študentov in uporabo informacijskih virov, ki jih ti najpogosteje uporabljajo za zadovoljevanje informacijskih potreb.

Zaznavanje informacijske potrebe je ključni del informacijskega vedenja, saj predstavlja njegov motivacijski del. Informacijska potreba je potreba po pridobivanju informacij za reševanje nekega problema ali vrzeli v našem znanju. Posameznik informacijsko potrebo izrazi pri aktivnosti iskanja informacij, ki je naslednja pomembna komponenta informacijskega vedenja. Posamezniki iščejo informacije na mnogo različnih načinov in pri tem uporabljajo različne

strategije. To lahko vključuje različna iskalna orodja in druge iskalne strategije, kot sta na primer brskanje in pregledovanje (Ford, 2015).

Wilson razlaga informacijsko vedenje ob iskanju informacij kot namerno iskanje informacij za doseganje nekega cilja, ki bo zadovoljitev uporabnikove informacijske potrebe. Izraža se lahko v različnih oblikah, od študija tiskanega gradiva do izvedbe eksperimenta. Raziskovanje informacijskih potreb in vedenja ob iskanju informacij uporabnikov je eden od najpomembnejših načinov za identifikacijo resničnih informacijskih potreb uporabnikov (Wilson, 2000, v: Valizadeh-Haghi in Rahmatizadeh, 2018).

Informacije in nudenje kakovostnih informacijskih virov z določenega strokovnega področja so bistvenega pomena za učinkovito delovanje v visokošolskem okolju, ki je osredotočeno na študij in raziskovanje. Razumevanje informacijskih potreb in vedenja ob iskanju informacij je bistveno za visokošolsko knjižnico, tako za razvoj njene knjižnične zbirke in storitev kot tudi izboljšanje njenih prostorov in opreme, da bi čim bolj učinkovito izpolnjevala informacijske potrebe svojih uporabnikov (Satyabati Devi in Dlamini, 2014).

3.2 VLOGA VISOKOŠOLSKIH KNJIŽNIC

Temeljno poslanstvo visokošolske knjižnice je izvajanje knjižnične dejavnosti za podporo visokošolskemu izobraževalnemu procesu in znanstvenoraziskovalnemu procesu ter uresničevanju poslanstva in ciljev matičnega visokošolskega zavoda. Visokošolska knjižnica je v prvi vrsti namenjena zadovoljevanju informacijskih potreb študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu (Strokovni standardi in priporočila za organizacijo, delovanje in evalvacijo visokošolskih knjižnic, 2012).

Visokošolske knjižnice morajo pri svojem delovanju upoštevati zlasti spremembe v informacijskem vedenju svojih uporabnikov, naraščanje števila elektronskih publikacij ter njihove ponudbe prek spleta in hiter razvoj informacijske in komunikacijske tehnologije. Zbirati, hraniti, zagotavljati dostop in posredovati morajo informacije na različnih nosilcih in v različnih oblikah zapisa (Strokovni standardi in priporočila za organizacijo, delovanje in evalvacijo visokošolskih knjižnic, 2012). Z leti je namreč osnovno poslanstvo visokošolskih knjižnic ostalo nespremenjeno, medtem ko se potrebe uporabnikov, specifične knjižnične zbirke in storitve ter njihova uporaba s strani uporabnikov stalno spreminjajo (Lopatovska in

Regalado, 2016). Nenehno raziskovanje in razumevanje teh sprememb je za bibliotekarje pomembno, saj predstavlja temelje, na katerih lahko gradijo knjižnično zbirko, oblikujejo in razvijajo knjižnične storitve ter nasploh nadgradijo in izboljšajo uporabniško izkušnjo obiska knjižnice (Chipeta idr., 2018).

Ob vse večji razpoložljivosti informacij v veliki meri naraščajo tudi potrebe uporabnikov in se spreminjajo njihova pričakovanja. Pričakujejo hitro in enostavno dostopnost do informacij in tudi pomoč pri njihovem pridobivanju, vrednotenju in uporabi (Vidic in Južnič, 2010). Med vsemi ponudniki informacijskih virov, do katerih lahko študenti danes dostopajo, visokošolska knjižnica ni edini vir, ki jim zagotovi študijsko literaturo. Posledično bodo študenti, če ne bodo zadovoljni s storitvami in ponudbo visokošolske knjižnice, do informacijskih virov dostopali drugje. Gradnja in oblikovanje storitev in zbirke morata potekati v sodelovanju s končnimi uporabniki, torej študenti, saj le tako lahko odgovorimo na njihove potrebe in posledično dokažemo svojo vrednost (Collins in Stone, 2014).

Za zagotavljanje in izboljševanje kakovosti knjižnične zbirke in storitev mora biti bibliotekar sposoben prepoznavati informacijske potrebe uporabnikov in zagotavljati ustrezne storitve in zbirko za njihovo zadovoljevanje (Strokovni standardi in priporočila za organizacijo, delovanje in evalvacijo visokošolskih knjižnic, 2012). Tipi informacijskih potreb in načini njihovega izražanja so namreč raznoliki med pripadniki različnih disciplin, generacij, različne so študijske, raziskovalne in učne navade, preference uporabe oblik zapisa in nosilcev informacij, različne so tudi ravni znanja in spretnosti uporabe novih tehnologij. Vsako leto postanejo člani visokošolske knjižnice novi študenti, ki s seboj prinesejo nove potrebe in pričakovanja (Norliya, 2009). Narašča tudi število netradicionalnih študentov, to so na primer starejši, izredni študenti ob delu, tuji študenti, katerih informacijske potrebe in zahteve, ki jih imajo od visokošolskega zavoda in posledično od knjižnice, so drugačne in jih mora bibliotekar raziskati in razumeti, da bi lahko na njih učinkovito odgovoril (Vidic in Južnič, 2010).

3.3 ŠTUDENTI, UPORABNIKI VISOKOŠOLSKIH KNJIŽNIC

Vsaka knjižnica deluje za svoje uporabnike, v primeru visokošolskih knjižnic so to študenti, visokošolski učitelji in raziskovalci. V primeru visokošolskih knjižnic predstavljajo največji delež uporabnikov študenti, zato smo se v naši raziskavi osredotočili izključno na njihove informacijske potrebe. Za izvedbo raziskave smo se želeli seznaniti s sorodnimi raziskavami,

ki bi predstavile bistvene lastnosti informacijskega vedenja današnjih študentov. Ker so na FZAB v ŠSLJ izključno izredni študenti, smo želeli pregled literature omejiti na njih s predpostavko, da imajo izredni študenti drugačne informacijske potrebe, saj študirajo v drugačnih okoliščinah kot redni študenti. V povprečju so izredni študenti starejši, zaposleni, saj študirajo ob delu, posledično imajo drugačne izkušnje in navade, kar lahko pričakujemo, da se bo pokazalo tudi v njihovih informacijskih potrebah. Ugotovili smo, da ni bilo izvedenih raziskav, ki bi bile osredotočene na izredne študente (ang. part-time students), zato smo morali ta kriterij omejitve opustiti. S pregledom literature smo se želeli seznaniti z lastnostmi uporabnikov visokošolske knjižnice – študentov.

Sintezo raziskav informacijskega vedenja študentov je opravil Gomez Hernandez (2010) ter predstavil lastnosti, najbolj značilne za to skupino. Ugotovil je, da je študentom blizu branje elektronskih virov, predvsem prek spleta. Poleg branja na spletu tudi pišejo, objavljajo in delijo svoje vsebine. Radi imajo takojšen dostop do vsebin prek preprostih vmesnikov, brez zahtevnih vmesnih korakov. Za njih je značilna večopravilnost. Informacije preletijo, več časa posvečajo brskanju kot pa branju. Gradiva običajno shranijo za kasnejše branje, nato pa zanj nimajo časa.

Študenti svoje informacijske potrebe slabo razumejo in imajo posledično težave pri oblikovanju učinkovite iskalne strategije. Slab vpogled v raziskovalni problem in njegovo razreševanje vodi v prenagljeno in nepoglobljeno iskanje, pri katerem pogosteje uporabljajo naravni jezik kot pa ključne besede, vse to pa vodi k izgubi relevantnih virov.

Študenti niso večji vrednotenja pridobljenih informacij z vidika njihove primernosti, točnosti, avtoritete, pristnosti in namena. Ko so po iskanju soočeni z daljšim seznamom pridobljenih zadetkov, se pogosto izkaže, da jih ocenjujejo in izbirajo na podlagi bežnega pregleda. Primanjkuje jim tudi zavedanja o etičnih dilemah in vidiku dostopanja ter uporabe informacijskih virov.

Splošni spletni iskalniki so prva izbira dostopanja do informacijskih virov. Večina študentov je zadovoljna z izkušnjami uporabe iskalnikov, saj so ti bolj v skladu z njihovim življenjskim slogom kot uporaba fizične ali elektronske knjižnice.

Tiskane knjige so prva in glavna stvar, ki jo študenti povezujejo s knjižnicami kljub velikim vložkom, ki so jih namenile pridobitvi in nudenju elektronskih virov. Mnogo študentov se ne zaveda, da knjižnice nudijo elektronske vire.

Bibliotekarji opažajo, da študenti ne znajo uporabljati spletnega knjižničnega kataloga niti se ne znajdejo med fizičnimi policami knjižnice; ne obvladajo naprednega iskanja, ne znajo razbrati bibliografskih zapisov, izvesti iskanja v podatkovni bazi ali ovrednotiti kakovosti spletne strani. Držijo se elektronskih študijskih gradiv, ki jim jih pripravijo visokošolski učitelji, saj jim ta predstavljajo najpomembnejši informacijski vir.

Vse te ugotovitve nas vodijo do zaključka, da današnji študenti, čeprav označeni kot digitalni domorodci ali Google generacija, navsezadnje niso večči iskanja informacij in ne poznajo dobro informacijskih virov, ki bi jim prišli prav v času študija in raziskovanja. Po pridobljeni širši sliki lastnosti današnjih študentov smo opravili še pregled sorodnih raziskav, s katerimi smo se seznanili, kaj je že bilo ugotovljeno na temo naših raziskovalnih vprašanj.

3.4 INFORMACIJSKE POTREBE ŠTUDENTOV: PREGLED SORODNIH RAZISKAV

FZAB je samostojni visokošolski zavod, ki v dislocirani enoti ŠSSLJ ponuja izredni študij v programih s področja zdravstva. Da bi se seznanili z že izvedenimi raziskavami s področja informacijskih potreb študentov, smo opravili pregled relevantne literature.

Opustili smo prvotno postavljen kriterij omejitve raziskav s področja študija zdravstvenih disciplin, saj se nobena sorodna raziskava ne osredotoča (zgolj) na to področje. Opustili smo tudi omejevanje raziskav z vidika njihovega porekla, saj smo sprva želeli v pregled vključiti zgolj raziskave iz evropskega okolja, s predpostavko, da so te bolj primerljive s slovenskimi z vidika kulturnih, družbenih in socialnih razmer študentov, organizacije ter ureditve načina izobraževanja in izobraževalnega sistema. Po pregledu raziskav smo ugotovili, da mnogo raziskav s širšega področja informacijskega vedenja (ang. information behavior/behaviour) študentov (iskanje smo morali zastaviti širše, saj informacijske potrebe (ang. information need) niso dale vseh relevantnih zadetkov) izhaja iz držav v razvoju (Pakistan, Indija, Malavi, Malezija, Iran, Nigerija) in z ameriškega kontinenta (ZDA, Kanada). Sorodnih raziskav iz evropskega okolja je bilo premalo, da bi pregled literature omejili zgolj na njih (Italija, Irska,

Slovenija, Grčija). Edini kriterij, ki smo ga uspeli obdržati, je starostna omejitev raziskav, saj te niso smele biti starejše od 10 let (2009-2019) zaradi hitrih sprememb, ki se dogajajo v informacijski družbi (prvotna omejitev 5 let je prinesla premalo rezultatov).

Pregled literature smo opravili z vidika naših raziskovalnih vprašanj. V naslednjem poglavju bomo prikazali, kaj je že ugotovljeno bilo s področja informacijskih potreb študentov.

3.4.1 Najpogosteje uporabljeni informacijski viri za študij

Pregled sorodnih raziskav bi pričeli z rezultati raziskave avtorice Catalano (2013), ki je s pomočjo sistematičnega pregleda raziskav informacijskega vedenja podiplomskih študentov ugotovila, da študenti na različnih stopnjah študija in iz različnih disciplin iščejo in dostopajo do različnih tipov informacijskih virov, na različne načine. Poudarila je, da se študenti skozi proces študija razvijajo tako z vidika znanja s področja svoje profesije kot tudi z vidika pristopa k iskanju informacij. Informacijske potrebe doktorskih študentov so torej drugačne kot potrebe magistrskih, ravno tako so potrebe magistrskih študentov drugačne od potreb dodiplomskih študentov. Splošne podobnosti med študenti, ki jih kažejo rezultati, so, da iskanje najpogosteje pričnejo prek spleta, vse pomembnejšo vlogo pa igra oddaljeni dostop do podatkovnih baz. Poleg spleta študente povezuje tudi (sicer zaskrbljujoče) nepoznavanje obstoja in uporabe storitev visokošolskih knjižnic. Pomembno vlogo (izrazito pri doktorskih študentih) pri pridobivanju informacij igrajo človeški viri, predvsem visokošolski učitelji na fakultetah.

Po pregledu sorodnih raziskav se je izkazalo, da so elektronski viri res najpogosteje uporabljeni informacijski vir, s katerim študenti pričnejo iskanje in katerega najpogosteje uporabljajo v času študija. Rezultati raziskav pa se med seboj razlikujejo po tem, katere elektronske vire študenti najpogosteje uporabljajo: največ raziskav, vse narejene med podiplomskimi študenti, je pokazalo, da študenti najpogosteje uporabljajo podatkovne baze (Delaney in Bates, 2018; O'Carroll, Westby, Dooley in Gordon, 2015; Sloan in McPhee, 2013; Solis, 2018; Vezzosi, 2009), elektronske revije (Delaney in Bates, 2018; Vezzosi, 2009) in knjižnični katalog (Sloan in McPhee, 2013; Solis, 2018), saj ti viri predstavljajo verodostojen in cenjen vir informacij za študij. Enako pomemben informacijski vir je tudi Google Scholar zaradi svoje preprostosti in hitrosti (Sloan in McPhee, 2013; Vezzosi, 2009), študenti pa si z njim tudi pomagajo iskati potencialne elektronske članke in elektronske knjige (Solis, 2018). Dve raziskavi sta pokazali drastično nagnjenje k uporabi splošnega spletnega iskalnika kot najpogosteje uporabljeni

informacijski vir, podatkovne baze pa so bile označene kot manj pogosto uporabljeni vir (Korobili, Malliari in Zapounidou, 2011; Sever, 2014).

Tiskanih virov kljub temu ne gre odpisati. Več raziskav je pokazalo, da so študentom za potrebe študija pomembni tako elektronski kot tudi tiskani viri. Ameriška raziskava med študenti na različnih stopnjah študija je pokazala, da študenti kljub porastu količine elektronskih informacijskih virov za študij še vedno aktivno uporabljajo tiskana gradiva. Visokošolske knjižnice na podlagi tega še vedno zagotavljajo dostop do tiskanega gradiva, ravno tako do elektronskih virov, saj s takšnim pristopom zadovoljijo raznolike potrebe študentov (Lopatovska in Regalado, 2016). To, da elektronski viri niso nadomestili tiskanih in se med študenti uporabljajo v podobni meri, poleg omenjene ameriške ugotavljajo še nekatere azijske raziskave med študenti. Med najbolj uporabljenimi viri študentov so tematske in referenčne tiskane knjige (Khan in Sheikh, 2014; Lopatovska in Regalado, 2016; Stokes in Urquhart, 2011) in revije (Dasgupta, Yadav in Dasgupta, 2017; Lopatovska in Regalado, 2016; Stokes in Urquhart, 2011) ter tiskani učbeniki, predpisani za predavanja s strani profesorjev (Pradhan, 2017; Stokes in Urquhart, 2011). Med najbolj uporabljenimi elektronskimi viri pa so prosto dostopni spletni viri (Dasgupta idr., 2017; Khan in Sheikh, 2014; Pradhan, 2017, Stokes in Urquhart, 2011) in licenčne podatkovne baze, ki jih nudi visokošolska knjižnica (Lopatovska in Regalado, 2016, Stokes in Urquhart, 2011).

Drastičen nagib k uporabi tiskanih virov kaže samo ena raziskava med dodiplomskimi študenti, kjer ti najpogosteje uporabljajo tiskane knjige in predpisane učbenike (Chipeta idr., 2018).

Pomemben vir med študenti, tako dodiplomskimi kot podiplomskimi, so tudi manj formalni viri. Za študijske potrebe uporabljajo lastne zapiske s predavanj (Catalano, 2013; Chipeta idr., 2018; Korobili idr., 2011; O'Carroll idr., 2015) in različne sezname temeljnih virov, ki jim jih posredujejo študijski kolegi ali profesorji (O'Carroll idr., 2015; Korobili, 2011; Vezzosi, 2009). Študentom priporočilni sezname predstavljajo tudi selekcijo virov, saj ugled vira med profesorji in študijskimi kolegi pomeni, da je ta verodostojen (O'Carroll idr., 2015).

Po pomoč pri iskanju informacij in kot na informacijski vir se študenti obračajo na osebe okoli sebe. Avtorici Sloan in McPhee (2013) sta v raziskavi med podiplomskimi študenti ugotovili, da so prva izbira za splošna in praktična vprašanja študijski kolegi. Izkazalo se je, da je več sodelovanja med študenti v programih, kjer je več kabinetnega dela, saj to vzbuja sodelovanje

med njimi. Ravno tako je pomemben dejavnik pri povezovanju med študenti velikost oddelka, saj se lahko študenti v velikih oddelkih počutijo izolirane eden od drugega. Za specifična vprašanja ali pomoč za napotitve na informacijske vire se študenti obrnejo na visokošolske učitelje. Na bibliotekarja se obrnejo za pomoč pri iskanju informacij, vendar pa ima na študente le malo vpliva. Nekaterim študentom je bolj všeč, če do pomoči lahko dostopajo tudi prek spleta, saj zelo malo uporabljajo fizično knjižnico.

Človeškega vira pa ne predstavljajo samo študijski kolegi, visokošolski učitelji in bibliotekarji. Dagsupta idr. (2017) so v raziskavi med študenti različnih stopenj študija ugotovili močno nagnjenje k zanašanju na človeške vire, predvsem službene kolege in zaposlene na fakulteti, ravno tako so bile kot pomemben vir informacij označene strokovne konference/srečanja. Še nekatere raziskave so pokazale zanašanje na študijske kolege (Delaney in Bates, 2018; Stokes in Urquhart, 2011; Vezzosi, 2009) in mentorje/visokošolske učitelje (Delaney in Bates, 2018; Vezzosi, 2009), pa tudi na starejše študente (Stokes in Urquhart, 2011) in ostale strokovnjake s strokovnega področja (Vezzosi, 2009).

3.4.2 Težave študentov pri iskanju in uporabi informacijskih virov

Študentom pri iskanju ali uporabi informacijskih virov največje težave predstavlja njihova (ne)dostopnost (Chipeta idr., 2018; Delaney in Bates, 2018; O'Carroll idr., 2015; Ramaiah in Shimray, 2018; Stokes in Urquhart, 2011; Valizadeh-Haghi in Rahmatizadeh, 2018). Študenti so izrazili, da jim oviro predstavljajo plačljivi, licenčni informacijski viri, do katerih nimajo dostopa (Delaney in Bates, 2018; O'Carroll idr., 2015; Stokes in Urquhart, 2011), nedostopnost do relevantnega gradiva v smislu, da ga knjižnica v zbirki ne nudi (Chipeta, 2018; Ramaiah in Shimray, 2018; Valizadeh-Haghi in Rahmatizadeh, 2018) ali pa da je pogosto že izposojeno (Ramaiah in Shimray, 2018). Študentom težave predstavljata tudi soočanje in upravljanje s preveliko količino informacij ali pa s premalo informacijami o določenem problemu (Liyana in Noorhidawati, 2014; O'Carroll idr., 2015; Stokes in Urquhart, 2011). Študenti pa lahko imajo tudi težave pri upravljanju s preobsežnimi sezname priporočene literature. Izrazili so, da bi potrebovali temeljne, bistvene informacije in trening, kako učinkovito upravljati z informacijsko preobremenjenostjo (O'Carroll idr., 2015). Po drugi strani težavo predstavlja tudi premalo dobljenih rezultatov o določeni problematiki (Stokes in Urquhart, 2011). Nekaterim študentom pa informacijska preobremenjenost ne predstavlja težave oziroma se z njo ne soočajo, jih pa skrbi, da bi zaradi ogromne količine informacij nehote spregledali kakšen

pomemben vir (Vezossi, 2009). Kot pogost študijski problem se je izkazalo tudi pomanjkanje časa študentov za poglobljeno iskanje informacij (Dasgupta idr., 2017; Stokes in Urquhart, 2011; Vezossi, 2009). Zaradi pomanjkanja časa tudi neradi vlagajo čas v učenje uporabe iskalnih orodij za učinkovitejši proces iskanja (Vezossi, 2009). Manj pogosto se v raziskavah pojavljajo še nekatere druge težave študentov z vsebino informacij, kot so težave pri oceni verodostojnosti virov, razumevanja pridobljenih virov (Liyana in Noorhidawati, 2014), zastarelost pridobljenih virov in nepopolnost pridobljenih virov (Valizadeh-Haghi in Rahmatizadeh, 2018). Študente pri iskanju ovira tudi nezmožnost kategoriziranja lastne informacijske potrebe (Liyana in Noorhidawati, 2014). Ostale identificirane omejitve so vezane na visokošolske knjižnice, na primer tehnične težave (računalniška oprema in dostopnost do spleta) (Chipeta idr., 2018), neprimeren razvoj zbirke, otežena lokacija gradiva in prekratke ali neprimerne uradne ure knjižnice, ki otežijo dostop do knjižnične zbirke in storitev (Dasgupta idr., 2017).

Po pregledu raziskav na temo informacijskih potreb smo opravili še pregled sorodnih raziskav, ki so predstavile zadovoljstvo in uporabo knjižnične zbirke in storitev. Uporaba in zadovoljstvo s knjižnično zbirko in gradivom nam povesta, kako uspešni smo bili s prepoznavanjem informacijskih potreb in realizacijo ukrepov, ki smo jih identificirali, da bi odgovorili na potrebe svojih uporabnikov. Poleg raziskovanja informacijskih potreb mora bibliotekar redno spremljati raven uporabe in zadovoljstva med svojimi uporabniki in raziskati, kje se nahaja in kaj lahko še stori.

3.4.3 Raven uporabe in zadovoljstva s knjižnico

Raziskave s področja uporabe knjižnične zbirke in storitev visokošolske knjižnice so pokazale, da so njihovi uporabniki, celostno gledano, zadovoljni z njihovim delom (Ali, 2018; Delaney in Bates, 2018; Khan in Sheikh, 2014; Lopatovska in Regalado, 2016; Valizadeh-Haghi in Rahmatizadeh, 2018; Vezossi, 2009).

Študenti knjižnico najpogosteje uporabljajo za izposajo in vračanje knjižničnega gradiva (Chipeta idr., 2018; Delaney in Bates, 2018; Khan in Sheikh, 2014; Mohindra in Kumar, 2015; Rizmal, 2013; Valizadeh-Haghi in Rahmatizadeh, 2018), pregledovanje in branje knjižničnega gradiva (Ali, 2018; Chipeta idr., 2018; Khan in Sheikh, 2014; Lopatovska in Regalado, 2016; Mohindra in Kumar, 2015; Vezossi, 2009; Valizadeh-Haghi in Rahmatizadeh, 2018), za učenje

in pripravo na izpite v tihih prostorih knjižnice (Chipeta idr., 2018; Khan in Sheikh, 2014; Mohindra in Kumar, 2015), pisanje, urejanje in branje lastnih zapiskov s predavanj (Ali, 2018; Lopatovska in Regalado, 2016), pisanje seminarских in drugih nalog (Ali, 2018; Chipeta idr., 2018; Rizmal, 2013) in dostopanje do spleta (Chipeta idr., 2018).

Nekatere raziskave so izpostavile tudi, kaj je vir nezadovoljstva študentov oziroma zakaj knjižnice ne uporabljajo. Razlog za nezadovoljstvo s knjižnico je bilo slabo nudenje storitev, predvsem slaba knjižnična zbirka, saj študenti niso bili zadovoljni s trenutno dostopnimi viri ali pa želeni vir ni bil dostopen oziroma je bil že izposojen (Ramaiah in Shimray, 2018). Knjižnična zbirka gradiva se je izkazala za enega od pogostejših razlogov nezadovoljstva med študenti, da je knjižnica imela premalo izvodov določenega gradiva (Delaney in Bates, 2018; Rizmal, 2013) ali pa je bila zbirka premalo pestra (Rizmal, 2013). Izraženo je bilo tudi nezadovoljstvo s knjižničnimi prostori za skupinsko delo in z dostopom do spleta (Rizmal, 2013).

Za pomembno storitev visokošolske knjižnice se je izkazalo nudenje oddaljenega dostopa ali elektronske knjižnične zbirke, dostopne prek spleta. Študenti so sicer potrdili, da obiskujejo fizično knjižnico in jo pozitivno ocenjujejo, vendar je predvsem med podiplomskimi študenti trend, da pogosteje uporabljajo elektronske storitve oddaljenega dostopa do podatkovnih baz, ki ga nudi visokošolska knjižnica (Vezzosi, 2009). Fizičnih prostorov knjižnice za študijsko delo ne uporabljajo pogosto, saj raje delajo prek spleta (Delaney in Bates, 2018).

Težava, s katero se soočajo visokošolske knjižnice pri nudenju storitev, je nepoznavanje teh med študenti (Delaney in Bates, 2018; Solis, 2018; Valizadeh-Haghi in Rahmatizadeh, 2018). Mnogih storitev ne poznajo, na primer oddaljenega dostopa do podatkovnih baz, in jih posledično tudi ne znajo uporabljati (Valizadeh-Haghi in Rahmatizadeh, 2018). Zgodi pa se tudi, da storitev uporabljajo, vendar ne vedo, da jo nudi visokošolska knjižnica (Solis, 2018).

Mnoge visokošolske knjižnice svojim uporabnikom nudijo pomoč na različne načine (Delaney in Bates, 2018; Rizmal, 2013; Sloan in McPhee, 2013; Vezzosi, 2009). Študenti, ki so se udeležili učne ure nudenja pomoči s strani bibliotekarja, se strinjajo, da jim je koristila (Delaney in Bates, 2018; Rizmal, 2013). Rizmal (2013) ugotavlja, da se večina študentov ni udeležila nobenega izobraževanja, tisti, ki so se ga, pa so izrazili zadovoljstvo. Težavo pri izobraževanju uporabnikov predstavlja tudi motiviranost študentov, saj bi se jih kljub temu, da menijo, da bi jim to koristilo, le nekaj udeležilo izobraževanja (Sloan in McPhee, 2013). Ravno tako imajo

študenti različne preference, podiplomski študenti so izrazili, da bi raje imeli spletno pomoč ali individualno svetovanje (Delaney in Bates, 2018).

S pregledom sorodnih raziskav se je pokazalo, da so potrebe in pričakovanja študentov raznolika, kar visokošolskim knjižnicam predstavlja izziv. Načina, kako zadovoljiti vse individualne potrebe, ni mogoče najti. Bibliotekar pa lahko skuša ostati odprt za nove ideje, pristope, izboljšave, ki so izvedljive. FZAB namreč nudi storitve študentom na vseh treh stopnjah bolonjskega študija za izredne študente, kar pomeni, da moramo biti fleksibilni in na podlagi ugotovitve pomanjkanja raziskav, usmerjenih na izredne študente, sami poglobljeno raziskati, kakšne posebnosti in prilagoditve potrebujejo.

4 REZULTATI RAZISKAVE

V praktičnem delu strokovne naloge so predstavljeni rezultati naše raziskave. Tematsko so razdeljeni na dva dela. V prvem delu so predstavljeni rezultati vezani na informacijske potrebe študentov FZAB in odgovarjajo na prva tri raziskovalna vprašanja (gl. poglavje 1.2). V drugem delu so predstavljeni rezultati vezani na nivo uporabe in zadovoljstva s knjižnično zbirko in storitvami visokošolske knjižnice FZAB in odgovarjajo na 4. in 5. raziskovalno vprašanje (gl. poglavje 1.2).

Na anketo se je odzvalo 25 študentov. Vabilo k izpolnjevanju ankete je skupno prejelo 72 študentov, kar pomeni, da je bil odziv 34,7 %. Največ se je odzvalo študentov dodiplomskega študijskega programa Fizioterapija (17), sledi skupina podiplomskega študija 2. stopnje (študijskih programov Zdravstvena nega in Promocija zdravja) (6) in 3 stopnje (Doktorski študij Zdravstvene vede) (2).

4.1 INFORMACIJSKI VIRI, KI JIH ŠTUDENTI NAJPOGOSTEJE UPORABLJAJO PRI DELU ZA ŠTUDIJ

Preglednica 1: Najpogosteje uporabljeni informacijski viri za študij

	Vedno	Pogosto	Redko	Nikoli
Tiskane monografije, strokovne knjige, učbenike, skripte, zaključna dela drugih študentov itd.	9 (36 %)	10 (40 %)	4 (16%)	2 (8 %)
Tiskane periodične publikacije (revije).	1 (4 %)	4 (16 %)	13 (52 %)	7 (28 %)
Specializirane podatkovne baze, elektronske revije.	8 (32 %)	11 (44 %)	5 (20 %)	1 (4 %)
Prosto dostopne spletne strani.	13 (52 %)	10 (40 %)	2 (8 %)	0 (0 %)
Osebna komunikacija (kolegi, profesorji itd.).	9 (36 %)	10 (40 %)	5 (20 %)	1 (4 %)
Pridobivanje informacij z obiskom konferenc, seminarjev, delavnic ipd.	0 (0 %)	7 (28 %)	11 (44 %)	7 (28 %)
Manj formalni viri (forumi, blogi ipd.).	2 (8 %)	4 (16 %)	9 (36 %)	10 (40 %)
Lastni zapiski, interni viri študentov ipd.	14 (56 %)	6 (24 %)	5 (20 %)	0 (0 %)

Anketiranci za študijske potrebe najpogosteje uporabljajo prosto dostopne spletne strani (92 % jih vedno ali pogosto uporablja), tesno pa sledijo še lastni zapiski in interni viri študentov, tiskano gradivo (monografije, učbeniki, skripte), specializirane podatkovne baze in osebna komunikacija (človeški viri). Anketiranci najmanj uporabljajo manj formalne vire (vedno ali pogosto le 24%) in tiskane periodične publikacije (vedno ali pogosto le 20%).

Preglednica 2: Najpogostejši način dostopa do informacijskih virov za študij

	Vedno	Pogosto	Redko	Nikoli
S pomočjo splošnih spletnih iskalnikov (npr. Google).	17 (68 %)	6 (24 %)	2 (8 %)	0 (0 %)
S pomočjo knjižničnih katalogov (npr. COBISS).	6 (24 %)	11 (44 %)	7 (28 %)	1 (4 %)
Z oddaljenim dostopom FZAB do specializiranih podatkovnih baz (npr. CINAHL, Wiley Online, SpringerLink).	8 (32 %)	6 (24 %)	6 (24 %)	5 (20 %)
S pomočjo prosto dostopnih specializiranih podatkovnih baz (npr. Google Učenjak, dLib).	5 (20 %)	9 (36 %)	6 (24 %)	5 (20 %)
Obiščem visokošolsko knjižnico FZAB.	6 (24 %)	6 (24 %)	10 (40 %)	3 (12 %)
Obiščem druge knjižnice (npr. knjižnico na delovnem mestu, knjižnico na drugi fakulteti, splošno knjižnico).	1 (4 %)	8 (32 %)	13 (52 %)	3 (12 %)
Gradivo kupim (npr. v knjigarni, prek spleta).	1 (4 %)	6 (24 %)	11 (44 %)	7 (28 %)

Anketiranci dostopajo do informacij na različne načine. Najbolj enotni so pri dostopanju do informacij s pomočjo splošnih spletnih iskalnikov (92 % vedno in pogosto). Med pogosteje uporabljene načine dostopanja spadajo tudi: uporaba knjižničnih katalogov, oddaljenega dostopa prek FZAB in prosto dostopnih podatkovnih baz. Med najmanj uporabljenimi načini dostopanja do informacij pa je kupovanje gradiva (28% vedno ali pogosto). Za uporabo visokošolske knjižnice FZAB je največ anketirancev označilo 'redko'. En anketiranec je dopisal, da do informacij dostopa s pomočjo službenega dostopa do člankov.

Anketirane študente smo povprašali tudi po preferencah glede oblike informacijskih virov, in sicer katero obliko bi raje uporabljali, če lahko izbirajo med tiskano in elektronsko različico informacijskega vira. Med anketiranci ni bilo nagiba k eni ali drugi obliki, odgovori so se relativno enakomerno razporedili glede na vse predlagane možnosti: 'tiskano gradivo' (36 %), 'elektronsko gradivo' (32) in 'vseeno/oboje' (32 %).

4.2 RAZLOGI ZA UPORABO INFORMACIJSKIH VIROV

Največ anketirancev je izrazilo, da izbrane informacijske vire najpogosteje uporabljajo zaradi priročnosti, lahke in hitre dostopnosti (64 %). Sledil je razlog, da so viri verodostojni, preverjeni in zanesljivi (16 %). Ostali odgovori so se pojavljali posamično, npr. da so viri priporočeni,

imajo pregledno strukturo, so dostopni v fizični obliki.

Preglednica 3: Kriterij izbora informacijskih virov za študij*

	Frekvence	%
Vir vsebinsko ustreza tematiki, s katero se ukvarjam pri študiju.	20	80 %
Vir mi je priporočil predavatelj/mentor, zato menim, da je ustrezen za uporabo pri študiju.	22	88 %
Avtor vira je priznan na svojem področju, ima primerno izobrazbo.	10	40 %
Izdajatelj/založnik vira je priznan, verodostojen.	6	24 %
Vir je recenziran, ima pozitivne kritike.	16	64 %
Vir je aktualen, ažuren.	13	52 %
Vsebina vira je predstavljena razumljivo, pregledno, celostno in ima primerno strukturo.	16	64 %
Vsebina je predstavljena objektivno, podaja nam dejstva.	11	44 %
Poiščem več virov, ki se ukvarjajo z isto tematiko, in jih med seboj primerjam.	14	56 %

Anketiranci informacijske vire za potrebe študija najpogosteje izberejo na podlagi priporočil visokošolskih učiteljev (88 %). Na drugem mestu je kot kriterij za uporabo informacijskega vira njegova vsebinska ustreznost. Če vir vsebinsko ustreza tematiki, s katero se anketirani študenti ukvarjajo pri študiju, ga ocenijo kot ustreznega (80 %). Sledita kriterija, da mora biti vsebina vira predstavljena razumljivo, pregledno, celostno in ima primerno strukturo ter da je vir recenziran oziroma ima pozitivne kritike (64 %). Nekoliko več od polovice anketiranih študentov je še označilo, da poiščejo več virov, ki se ukvarjajo z isto tematiko, in jih med seboj primerjajo ter tako ocenijo verodostojnost podatkov (56 %), in kriterij, da mora biti vir aktualen, ažuren (52 %).

* Možnih je bilo več odgovorov

4.3 TEŽAVE, S KATERIMI SE ŠTUDENTI SREČUJEJO PRI ISKANJU IN UPORABI INFORMACIJSKIH VIROV

Preglednica 4: Težave študentov pri iskanju informacij*

	Frekvence	%
Iskanje mi prinese preveč rezultatov, zato se zgodi, da ne morem pregledati vseh virov in/ali ne morem določiti najkakovostnejšega.	21	84 %
Iskanje mi prinese premalo rezultatov.	7	28 %
Težave imam pri ocenjevanju kakovosti virov, težko določim, kaj je primerno za študijsko literaturo.	14	56 %
Ne vem, kje bi bilo najprimerneje iskati vire na določeno temo, ne vem, kje dostopati do informacijskih virov.	4	16 %
Težave imam pri oblikovanju iskalne zahteve, ki bi mi prinesla ustrezne vire.	7	28 %
Informacijske vire najdem, vendar so ti nedostopni (na voljo ni fizičnih kopij; plačljive elektronske podatkovne baze ipd.).	14	56 %
Pri iskanju informacij še nisem naletel na težave.	0	0 %

Anketiranci se med iskanjem informacij najpogosteje soočajo s težavo, da jim iskanje prinese preveč rezultatov in posledično ne morejo pregledati vseh virov in/ali ne morejo določiti najkakovostnejšega (84 %). Več kot polovica anketirancev je izrazila težave pri ocenjevanju kakovosti virov, saj težko določijo, kateri viri so primerni za študijsko literaturo (56 %), in z omejitvami dostopa, kadar vire najdejo, vendar ti niso dostopni (56 %).

Preglednica 5: Pomoč pri iskanju informacij za študij*

	Frekvence	%
Na predavatelja, mentorja na fakulteti.	18	72 %
Na bibliotekarja, informacijskega strokovnjaka v knjižnici.	9	36 %
Na študijske kolege.	18	72 %
Na sodelavce, prijatelje, kolege v službi.	8	32 %
Pomoči ne potrebujem, sam razrešim informacijski problem, ko se z njim soočim.	2	8 %

Anketiranci se za pomoč pri iskanju primernih informacijskih virov najpogosteje obrnejo na visokošolske učitelje na fakulteti (72 %) in študijske kolege (72 %). Na bibliotekarja se po pomoč obrne tretjina anketiranih študentov.

* Možnih je bilo več odgovorov

4.4 RAVEN UPORABE IN ZADOVOLJSTVA Z AKTUALNO KNJIŽNIČNO ZBIRKO IN STORITVAMI KNJIŽNICE FZAB

Preglednica 6: Ocena knjižnične dejavnosti FZAB ŠSLJ

	Odlično	Dobro	Niti dobro niti slabo	Slabo	Zelo slabo	Ne poznam, ne morem oceniti
Pomoč študentom s strani osebja.	17 (68 %)	5 (20 %)	1 (4 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	2 (8 %)
Dostop do informacijskih virov.	4 (16 %)	17 (68 %)	1 (4 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	3 (12 %)
Velikost knjižnične zbirke tiskanega gradiva.	3 (12 %)	7 (28 %)	7 (28 %)	3 (12 %)	1 (4 %)	4 (16 %)
Vsebinska ustreznost zbirke knjižničnega gradiva.	6 (24 %)	9 (36 %)	4 (16 %)	0 (0 %)	1 (4 %)	5 (20 %)
Vsebinska ustreznost podatkovnih baz, do katerih knjižnica nudi dostop.	5 (20 %)	13 (52 %)	5 (20 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	2 (8 %)
Lokacija, prostornost in oprema knjižničnih prostorov.	9 (36 %)	10 (40 %)	2 (8 %)	1 (4 %)	0 (0 %)	3 (12 %)
Število in opremljenost čitalniških mest.	5 (20 %)	9 (36 %)	2 (8 %)	1 (4 %)	2 (8 %)	6 (24 %)
Možnost uporabe računalnika, dostop do interneta.	10 (40 %)	8 (32 %)	1 (4 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	6 (24 %)
Uradne ure knjižnice.	5 (20 %)	11 (44 %)	6 (24 %)	0 (0 %)	1 (4 %)	2 (8 %)

Anketiranci so knjižnično dejavnost FZAB v dislocirani enoti ŠSLJ, celostno gledano, ocenili kot 'dobro'. Najbolje so ocenili nudenje pomoči s strani strokovnega osebja (88 % odlično in dobro) in nudenje dostopa do informacijskih virov (84 % odlično in dobro). Anketiranci niso nobenega dela dejavnosti ocenili izrazito slabo.

Preglednica 7: Razlog za obisk knjižnice*

	Frekvence	%
Izposoja knjižničnega gradiva.	15	60 %
Uporaba knjižničnega gradiva v prostorih knjižnice, pregledovanje.	4	16 %
Vprašanja glede gradiva, študijskih obveznosti ipd.	16	64 %
Učenje.	1	4 %
Skupinsko študijsko delo (seminarji, projekti ipd.).	2	8 %
Uporaba računalnika, interneta.	1	4 %
Čakanje na pričetek študijskih obveznosti.	4	16 %

Anketiranci knjižnico najpogosteje obiščejo za pridobivanje informacij v zvezi s knjižničnim gradivom, študijskimi obveznostmi in z ostalimi, s študijskim procesom povezanimi zadevami (64 %) ter zaradi izposoje knjižničnega gradiva za potrebe študija (60 %). Knjižnica je kot fizični prostor za študijsko delo in učenje izrazito neuporabljena s strani anketirancev.

Preglednica 8: Ali so študenti ob prihodu na fakulteto prejeli dovolj informacij o knjižničnemu sistemu, informacijskih virih v knjižnici, iskanju in dostopu do virov ipd.?

	Frekvenca	%
Da, prejel sem dovolj informacij.	15	60 %
Ne, prejel sem premalo informacij.	9	36 %
Menim, da to ni potrebno.	0	0 %
Ne vem, me ne zanima.	1	4 %

Največ anketirancev je izrazilo, da so ob pričetku študija prejeli dovolj informacij o knjižničnem sistemu in informacijskih virih ter njihovem iskanju in dostopu (60 %). Kljub temu je nezanemarljivo število anketirancev (36 %), ki menijo, da niso prejeli dovolj informacij, vezanih na knjižnico FZAB in informacijske vire.

Preglednica 9: Ali bi učna ura ali predstavitev na temo knjižničnih informacijskih virov in iskanja virov na začetku študija pripomogla k izboljšanju pridobivanja virov?

	Frekvenca	%
Da, to bi bilo potrebno.	17	68 %
Ne, menim, da to ni potrebno.	8	32 %
Ne vem, me ne zanima.	0	0 %

* Možnih je bilo več odgovorov

Največ anketirancev meni, da bi bilo treba imeti ob pričetku študija učno uro ali predstavitev na temo knjižnice in iskanja informacijskih virov, saj bi to pripomoglo k izboljšanju pridobivanja virov (68 %).

4.5 MNENJA IN PREDLOGI GLEDE KNJIŽNIČNE ZBIRKE IN STORITEV

Anketirane študente smo pozvali k zapisu dodatnega komentarja ali predloga v zvezi s knjižnico, knjižnično zbirko ali storitvami.

Na vprašanje sta se odzvala dva anketiranca. En anketiranec je zapisal, da želi možnost izposoje gradiva, ki ga zahtevajo predavatelji. Drugi anketiranec je izrazil pohvalo strokovnemu osebju knjižnice.

5 RAZPRAVA

Končni vzorec je zajemal 25 študentov (za podrobnosti gl. poglavje 4). FZAB z dislocirano enoto ŠSLJ je namenjena manjšemu številu uporabnikov (predvsem so to študenti), kar je vplivalo tudi na velikost vzorca pri naši raziskavi. Na nekoliko slabši odziv je vplival čas anketiranja, saj je bila anketa prvič poslana v času jesenskega izpitnega obdobja, drugič pa po končanem izpitnem obdobju. Verjetno bi bil večji odziv študentov pričakovati v začetku študijskega leta, v mesecu oktobru, tudi zaradi fizične prisotnosti študentov na fakulteti. Zaradi časovnih omejitev smo se zadovoljili s pridobljenim vzorcem. Zaradi majhnosti vzorca rezultatov ne moremo posploševati na populacijo.

Ugotovitve raziskave smo predstavili skupno za celotni vzorec in različnih stopenj študija nismo delili med seboj. Po pregledu rezultatov naše raziskave nismo zasledili bistvenih razlik med vedenjem študentov 1. 2. in 3. stopnje. Vzorca 2. in 3. stopnje sta majhna, zato težje razberemo kakršnekoli trende ali odstopanja na podlagi teh dveh vzorcev.

V razpravi smo predstavili glavne ugotovitve glede na postavljena raziskovalna vprašanja.

5.1 INFORMACIJSKI VIRI, KI JIH ŠTUDENTI NAJPOGOSTEJE UPORABLJAJO PRI DELU ZA ŠTUDIJ

Rezultati so prikazali, da anketirani študenti za študijske potrebe uporabljajo raznolike informacijske vire. Med pogosto uporabljenimi viri so tiskani, elektronski in človeški viri, zato je pomembno, da FZAB z dislocirano enoto ŠSLJ ohrani raznoliko knjižnično zbirko in tako zadovolji informacijske potrebe različnih tipov študentov. Naša ugotovitev se sklada z ugotovitvijo avtoric Lopatovske in Regalado (2016). Pridružujemo se njenemu predlogu, da visokošolske knjižnice kljub porastu elektronskih virov še vedno zagotavljajo dostop do tiskanega gradiva, saj na tak način zadovoljijo raznolike informacijske potrebe. Anketiranci pogosto uporabljajo tiskane knjige, specializirane podatkovne baze, prosto dostopne spletne strani, osebno komunikacijo s profesorji in študijskimi kolegi ter lastne zapiske. Poleg pogoste uporabe tiskanih in elektronskih virov so tudi druge raziskave pokazale, da so osebna komunikacija s kolegi in profesorji ter lastni zapiski s predavanj zelo pomembni viri.

Za manj pogosto uporabljene informacijske vire so se izkazale tiskane revije, obiski konferenc/seminarjev in manj formalni viri (npr. blogi, forumi). Ti viri tudi v pregledani literaturi niso bili izpostavljeni.

Anketirani študenti do informacij najpogosteje dostopajo s pomočjo splošnih spletnih iskalnikov, kar se sklada z ugotovitvijo pregledanih raziskav, da je uporaba splošnih spletnih iskalnikov med študenti visoka.

Pogosta je uporaba podatkovnih baz prek oddaljenega dostopa, ki ga nudi FZAB, uporaba knjižničnega kataloga in prosto dostopnih podatkovnih baz. Izkazalo se je, da uporaba fizične knjižnice dislocirane enote ŠSLJ sicer ni med najpogostejšimi načini dostopa do novih informacijskih virov (polovica anketirancev jo obiskuje pogosto). Naše ugotovitve se skladajo z ugotovitvami avtorice Catalano (2013), ki pravi, da je med študenti različnih stopenj in disciplin moč zaznati določene podobnosti oziroma trende, in sicer da iskanje najpogosteje pričenjajo prek splošnih spletnih iskalnikov, vse pomembnejšo vlogo med informacijskimi viri pa igrajo podatkovne baze.

Pregledane raziskave so pokazale pogostejšo uporabo elektronskih virov med študenti, medtem pa anketirani študenti FZAB niso izrazili drastičnega nagiba k uporabi ene od oblik

informacijskih virov. Ob ponudbi obeh oblik, tiskane in elektronske, se je tretjina anketirancev odločila za tiskano, tretjina za elektronsko, zadnja tretjina pa je zadovoljna z obema.

5.2 RAZLOGI ZA UPORABO INFORMACIJSKIH VIROV

Anketiranim študentom v dislocirani enoti ŠSLJ je najpomembnejši vidik uporabe informacijskega vira njegova priročnost ter lahek in hiter dostop. V manjšem številu jim je pomemben vidik verodostojnost in zanesljivost informacijskega vira. Tudi avtorici Sloan in McPhee (2013) sta ugotovili, da sta študentom najbolj pomembni ti dve lastnosti virov, njihova verodostojnost in cenjenost, obenem pa tudi preprostost in hitrost dostopa, kjer je bil kot primer izpostavljen Google Učenjak. V sintezi informacijskega vedenja študentov je tudi Gomez Hernandez (2010) poudaril pomembnost splošnih spletnih iskalnikov kot načina dostopa do virov ter potrebo po takojšnjem dostopu do vsebin prek preprostih vmesnikov.

Zanimalo nas je tudi, kakšen je kriterij za izbor virov, ki jih študenti uporabljajo, saj raziskave kažejo, da niso večji kritičnega ocenjevanja izbranih virov in da ob soočenju z daljšim seznamom pridobljenih zadetkov iskanja pogosto ocenjujejo in izbirajo vire na podlagi bežnega pregleda in niso večji njihovega vrednotenja (Gomez Hernandez, 2010). Izkazalo se je, da se anketiranci najpogosteje zanašajo na priporočeno ali obvezno literaturo, ki jim jo poda visokošolski učitelj. Varno zanašanje na presojo visokošolskega učitelja se je pokazalo kot pomemben kriterij študentovega izbora literature tudi med pregledanimi sorodnimi raziskavami (Gomez Hernandez, 2010; O'Carroll idr., 2015). Med pogosteje izraženimi načini ugotavljanja primernosti vira so predvsem vsebinski vidiki, saj je anketirancem pomembna vsebinska skladnost s tematiko, ki jo obravnava, razumljiva predstavitev tematike in njena struktura ter primerljivost vira z drugimi že pregledanimi viri. Več kot polovica anketirancev je pozornih tudi na podatek, ali je vir recenziran in kakšne so njegove kritike ter ali je ažuren. Manj kot polovica pa vrednoti vire tudi na podlagi avtorstva, založnika in objektivnosti vsebine.

5.3 TEŽAVE, S KATERIMI SE ŠTUDENTI SREČUJEJO PRI ISKANJU IN UPORABI INFORMACIJSKIH VIROV

Najpogostejša težava anketiranih študentov je informacijska preobremenjenost, saj jim preveliko število dobljenih rezultatov onemogoča temeljit pregled in določitev najkakovostnejših. Ovira pri učinkoviti uporabi virov je tudi njihova dostopnost, saj

informacijske vire najdejo, vendar jim ti niso dostopni (na voljo ni fizičnih kopij/so plačljivi). Težavo jim predstavlja tudi ocenjevanje kakovosti virov, saj težko določijo, kaj je primerno za študijsko literaturo. Informacijska preobremenjenost in nedostopnost do virov sta najpogostejši težavi, izraženi tudi v pregledanih sorodnih raziskavah (Chipeta idr., 2018; Delaney in Bates, 2018; Liyana in Noorhidawati, 2014; O'Caroll idr., 2015; Ramaiah in Shimray, 2018; Stokes in Urquhart, 2011; Valizadeh-Haghi in Rahmatizadeh, 2018), medtem ko težava vrednotenja kakovosti virov ni bila pogosta. Težavo pri vrednotenju je izpostavil Gomez Hernandez (2010), saj naj študenti ne bi bili večji vrednotenja virov z vidika njihove primernosti, točnosti, avtoritete, pristnosti in namena.

Pri soočanju s težavami v času študija se anketiranci po pomoč najpogosteje obrnejo na visokošolske učitelje in študijske kolege (72 %). Na bibliotekarja se po pomoč obrnejo manj pogosto, za nasvete pri iskanju informacij ga vpraša tretjina anketirancev. Tudi sorodne raziskave so pokazale, da so visokošolski učitelji in študijski kolegi pogost informacijski vir in se študenti nanje obračajo kot na vir informacij in za potrebe dajanja nasvetov, napotkov.

5.4 RAVEN UPORABE IN ZADOVOLJSTVA Z AKTUALNO KNJIŽNIČNO ZBIRKO IN STORITVAMI KNJIŽNICE

Celostno gledano, so anketirani študenti knjižnico ocenili kot dobro. Da so študenti na splošno zadovoljni z delom in storitvami visokošolske knjižnice, kažejo tudi pregledane sorodne raziskave (Ali, 2018; Delaney in Bates, 2018; Khan in Sheikh, 2014; Lopatovska in Regalado, 2016; Valizadeh-Haghi in Rahmatizadeh, 2018; Vezzosi, 2009).

Anketiranci so izkazali največ zadovoljstva z nudenjem pomoči s strani strokovnega osebja (88 % odlično ali dobro). Knjižnično zbirko so, celostno gledano, ocenili kot dobro. Najbolje ocenjujejo nudenje dostopnosti do informacijskih virov, saj jo 84 % študentov ocenjuje kot odlično ali dobro. Primerljivo situacijo prikazuje avtorica Rizmal (2013) na Fakulteti za upravo, kjer so študenti ravno tako izkazali največ zadovoljstva s strokovnim osebjem in so s knjižnico na splošno zadovoljni.

S podatkovnimi bazami, do katerih FZAB nudi dostop, so anketiranci zadovoljni in jih v 72 % ocenjujejo kot odlične ali dobre. Ocene se bolj razpršijo pri zadovoljstvu z vsebinsko ustreznostjo knjižnične zbirke, ki je s 60 % ocenjena kot odlična ali dobra, 20 % pa je ni

ocenilo/je ne pozna. Velikost knjižnične zbirke je 56 % anketirancev ocenilo kot dobro ali niti dobro niti slabo, 16 % je ni ocenilo. Podobno je v sorodni raziskavi ocenjena knjižnična zbirka Fakultete za upravo. Avtorica Rizmal (2013) je ugotovila, da je z velikostjo zbirke zadovoljnih in niti zadovoljnih niti nezadovoljnih 61 % študentov, s podatkovnimi bazami je zadovoljnih 57 % študentov, s pestrostjo gradiva in s tiskano zbirko gradiva pa nekoliko manj kot polovica študentov.

Lokacijo, opremo in prostor knjižnice dislocirane enote ŠSLJ je 76 % anketirancev ocenilo kot odlično ali dobro, sledita možnost uporabe računalnika in dostop do interneta (72 % odlično ali dobro). Bolj razpršena je ocena števila in opremljenosti čitalniških mest, ki jo je odlično ali dobro ocenilo 56 % anketirancev, ter uradnih ur knjižnice, ki so ocenjene odlično ali dobro s strani 64 % anketirancev. Največ anketirancev (24 %) ne pozna oz. ni moglo oceniti čitalnice, računalnikov in dostopa do interneta. Podobno so v sorodni raziskavi pretežno zadovoljni z opremo knjižnice na Fakulteti za upravo, kjer avtorica Rizmal (2013) ugotavlja, da je s čitalniškimi mesti, računalniško opremo in dostopom do interneta največji delež študentov 'zadovoljen'.

Anketirani študenti knjižnico najpogosteje obiskujejo za izposajo in vračanje knjižničnega gradiva (60 %) in za pridobivanje informacij o gradivu ter študijskih obveznostih (64 %). Izposoja gradiva je glavni razlog obiska knjižnice tudi pri pregledanih sorodnih raziskavah (Chipeta idr., 2018; Delaney in Bates, 2018; Khan in Sheikh, 2014; Mohindra in Kumar, 2015; Rizmal, 2013; Valizadeh-Haghi in Rahmatizadeh, 2018), medtem ko informiranje študentov ni bilo izpostavljeno. Za razliko od naše raziskave je bilo v tujih izpostavljeno pregledovanje in branje gradiva, učenje in priprava na izpite, pisanje, branje lastnih zapiskov, torej uporaba fizičnih prostorov knjižnice. Naša raziskava je pokazala nizko uporabo knjižničnih prostorov za študijsko delo. Izkazalo pa se je, tako v naši raziskavi kot pri tujih, da je med anketiranci opaziti nizko uporabo računalnikov in dostopanja do interneta.

Za razliko od sorodnih raziskav pri naši nismo zaznali zaskrbljujočega trenda nepoznavanja knjižnice in njenih storitev. To smo ugotavljali na podlagi možnosti 'ne poznam, ne morem oceniti' pri ocenjevanju knjižnice in storitev. Nekaj anketirancev je označilo, da določenih vidikov knjižnice dislocirane enote ŠSLJ ne poznajo in jih ne morejo oceniti, vendar je pričakovati, da študenti ne uporabljajo vseh ponujenih knjižničnih virov in storitev ter jih posledično ne poznajo dobro.

Ena od pomembnih nalog visokošolske knjižnice je izobraževanje svojih uporabnikov za čim bolj samostojno študijsko delo. Zanimalo nas je mnenje o knjižničnih izobraževanjih med študenti v dislocirani enoti ŠSLJ. V formalni obliki študentom v dislocirani enoti ŠSLJ v študijskem letu 2018/2019 ni nudila izobraževanj, imajo pa na voljo uradne ure, med katerimi lahko knjižnico obišejo in postavijo vprašanja. Večina anketirancev (60 %) je izrazila, da so s strani fakultete prejeli dovolj informacij o knjižnici, informacijskih virih in načinih iskanja virov za učinkovito študijsko delo. Kljub temu ne gre zanemariti več kot tretjine anketirancev, ki menijo, da to ni bilo tako, in so prejeli premalo informacij na to temo. Podobne rezultate je prikazala sorodna raziskava avtorice Sever (2014), kjer je 61 % študentov menilo, da so prejeli dovolj informacij o knjižnici in pridobivanju informacij, tisti, ki se s tem niso strinjali, pa so menili, da bi bilo izobraževanje na to temo dobrodošlo (30 %).

Svojo domnevo o nezanemarljivi številki anketirancev, ki menijo, da niso pridobili dovolj informacij o knjižničnih virih in iskanju informacij, smo potrdili z naslednjo vprašanjem, kjer nas je zanimalo, ali bi študenti potrebovali izobraževanje na to temo. Kar 68 % anketirancev meni, da bi bilo izobraževanje na to temo potrebno in bi pripomoglo k izboljšanju pridobivanja virov.

Med tujimi raziskavami se je pokazalo, da visokošolske knjižnice svojim študentom pogosto nudijo izobraževanja. Študenti, ki se jih udeležijo, pa so z njimi zadovoljni in menijo, da so koristna (Delaney in Bates, 2018; Rizmal, 2013). Kljub temu raziskave kažejo, da so izobraževanja slabo obiskana (Rizmal, 2013; Sloan in McPhee, 2013), težava pa je motiviranost študentov. Študenti sicer menijo, da bi bila izobraževanja koristna, vendar bi se jih le malo dejansko udeležilo (Sloan in McPhee, 2013).

Zaznali smo, da sta med našimi anketiranimi študenti interes in potreba po nujenju izobraževanja, kar nam prinaša idejo in priložnost za razmislek o novi storitvi knjižnice.

Za konec smo anketirane študente nagovorili k zapisu predlogov ali komentarjev v zvezi s knjižnico, knjižnično zbirko in storitvami. Pridobili smo samo dva odziva. Eden od odzivov je bil predlog, da bi bila za izposajo na voljo vsa gradiva, ki jih zahtevajo predavatelji. Na FZAB pri nabavi knjižničnega gradiva upoštevamo Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe ter sodelujemo z visokošolskimi učitelji in sodelavci pri nabavi gradiva z namenom, da zagotovimo vse temeljne informacijske vire, ki so potrebni za nemoten

potek študija. Zavedamo se, da je za študijski proces pomembno, da imajo študenti na voljo zahtevano literaturo, saj le tako lahko nemoteno opravljajo svoje študijske obveznosti.

6 ZAKLJUČEK

Poslanstvo visokošolske knjižnice je nudenje podpore svoji matični ustanovi v obliki nudenja primernih informacijskih virov in storitev. Da bi storitve učinkovito izvajala, mora poznati informacijske potrebe svojih uporabnikov, saj to predstavlja temelje, na katerih gradi in razvija knjižnično zbirko in storitve. Knjižnica FZAB z dislocirano enoto ŠSLJ ima relativno nove programe izrednega študija s področja zdravstva, zato smo želeli ugotoviti, kakšne informacijske potrebe imajo naši študenti ter kako uspešni smo pri izvajanju knjižničnih storitev. Naš cilj je bil ugotoviti, kakšne so informacijske potrebe izrednih študentov FZAB v dislocirani enoti ŠSLJ ter kakšna je raven uporabe in zadovoljstva z aktualno knjižnično zbirko in storitvami knjižnice.

V naš vzorec so bili vključeni izredni študenti na vseh treh bolonjskih stopnjah študija, vendar med njimi nismo zaznali bistveno drugačnih informacijskih potreb glede na stopnjo študija. Ker je vzorec majhen, predstavlja približno tretjino populacije aktivnih študentov, naših ugotovitev ne bomo posploševali, predstavili pa bomo glavne ugotovitve in na podlagi njih predloge za izboljšanje storitev knjižnice.

Ugotovili smo, da za vse sodelujoče študente v anketi velja, da za študijske potrebe uporabljajo raznolike informacijske vire. Med pomembne spadajo tiskana gradiva (monografije, učbeniki, skripte ipd.), podatkovne baze, prosto dostopne spletne strani, osebna komunikacija in lastni zapiski s predavanj. Do informacijskih virov najpogosteje dostopajo prek splošnih spletnih iskalnikov. Pogosto uporabljajo storitev oddaljenega dostopa do podatkovnih baz, ki ga zagotavljajo FZAB, knjižnični katalog (COBISS) in prosto dostopne podatkovne baze. Anketiranci niso izrazili preference med tiskanim in elektronskim gradivom, zato se bomo še naprej trudili, da imajo na voljo dovolj tiskanega in elektronskega gradiva.

Celostno gledano, so anketirani študenti knjižnico ocenili kot 'dobro'. Izkazalo se je, da anketiranci knjižnico in njene storitve poznajo, saj je le majhno število anketiranih ni ocenilo zaradi nepoznavanja. Najbolj zadovoljni so s strokovnim osebjem, dostopnostjo do informacijskih virov in ustreznostjo podatkovnih baz.

Nekoliko nižje ocenjene, čeprav pozitivno, so ustreznost knjižnične zbirke, velikost knjižnične zbirke tiskanega gradiva, število in opremljenost čitalniških mest ter uradne ure knjižnice.

Za velikost in ustreznost knjižnične zbirke skrbimo z nabavo gradiva, pri čemer upoštevamo Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, redno pa tudi sodelujemo z visokoškolskimi učitelji in sodelavci z namenom, da zagotovimo vse temeljne informacijske vire za študijsko delo. Knjižnična zbirka je sestavljena iz obvezne in priporočene literature, kar vključuje gradiva, navedena kot obvezna in priporočena literatura v učnih načrtih akreditiranih študijskih programov, darove, gradiva lastne izdaje in gradiva, izdana ob različnih dogodkih, zaključna poročila projektov itd. V skladu z razpoložljivimi finančnimi sredstvi dokupujemo novosti iz stroke, pa tudi učna gradiva drugih, sorodnih fakultet in institucij. Določeno mero prilagodljivosti pri uporabi informacijskih virov in dostopanju do njih pričakujemo tudi od študentov. V tistih primerih, ko do določenega vira ne morejo dostopati prek knjižnice FZAB, naj preverijo dostopnost pri drugih potencialnih ponudnikih.

Seznam obvezne in priporočene literature, na podlagi katerega opravimo nabavo temeljnega obveznega ali priporočenega gradiva, pripravijo visokoškolski učitelji. Naša raziskava je pokazala, da je ta glavni vir izbora informacijskih virov s strani anketiranih študentov. Nabora te literature ni mogoče vedno zagotoviti, saj je lahko ta že razprodana. V izogib temu bomo predlagali izboljšavo, da knjižnica pred potrjevanjem učnega načrta (ter obvezne in priporočene literature v njem) preveri, ali je vsa navedena literatura dostopna za nakup/dokup, je v knjižnici FZAB še ne nudimo ali imamo premalo izvodov. Za gradivo, ki ni več na voljo za nakup, bi visokoškolski učitelji nato predlagali enakovredno zamenjavo.

Anketirani študenti knjižnico najpogosteje obiskujejo zaradi izposoje gradiva in pridobivanja informacij v zvezi z informacijskimi viri in študijskimi obveznostmi. Knjižničnih prostorov ne uporabljajo pogosto za študijsko delo. Raziskava je tudi pokazala, da so študenti nekoliko nižje ocenili število in opremljenost čitalniških mest. Nižje zadovoljstvo s čitalniškimi mesti in njihovo redko uporabo za študijsko delo lahko povežemo s tem, da se čitalniška mesta nahajajo v prostorih knjižnice, saj dislocirana enota ŠSLJ nima posebnega čitalniškega prostora, kjer bi študenti imeli na voljo le čitalnico. Predlog za izboljšanje bi bila vzpostavitev ločenega posebnega prostora, namenjenega za skupinsko delo študentov za potrebe seminarskih, projektnih nalog, tiho učenje ali skupinsko učenje.

Nekoliko nižje ocene so prejele tudi uradne ure knjižnice. Dislocirana enota ŠSLJ ima uradne ure vsak dan razen srede, in sicer do 16. ali 17. ure. V preteklosti so uradne ure potekale do 18. ure, vendar se je izkazalo, da je večina obiska knjižnice s strani študentov opravljena do 16. ure. Današnje uradne ure so postavljene na podlagi obiska iz preteklih let, če bi študenti veliko povpraševali in izrazili potrebe po podaljšani odprtosti knjižnice, pa se bomo temu primerno prilagodili.

Večina anketiranih študentov se za izbiro informacijskih virov odloča z vidika njihove priročnosti. Poleg uporabe seznamov literature s strani visokošolskih učiteljev ustreznost virov vrednotijo na podlagi vsebinske podobnosti/ustreznosti glede na obravnavano tematiko pri študijskih obveznostih. Njihove metode vrednotenja informacijskih virov se niso izkazale za poglobljene. Manj kot polovica respondentov pridobljene vire vrednoti še z vidikov avtoritete, točnosti, objektivnosti, pristnosti, namena itd. Rezultati so pokazali tudi, da anketiranci sami opažajo, da jim ocenjevanje kakovosti povzroča težave. Polega tega jim iskanje informacijskih virov otežujeta še preobremenjenost z informacijami in nedostopnost do zelenih virov.

Anketirani študenti so sicer dejali, da so ob pričetku študija prejeli dovolj informacij na temo informacijskih virov in iskanja virov, kljub temu pa je 68 % anketirancev izrazilo, da bi bilo izobraževanje na temo informacijskih virov in iskanja virov bilo dobrodošlo ter bi pripomoglo k uspešnejšemu pridobivanju virov.

Na podlagi ugotovitev raziskave predlagamo izobraževanje za študente 1. letnika vseh študijskih programov, kjer bi prejeli osnovne informacije s strani knjižnice o ponudbi informacijskih virov v knjižnici, dostopanju do informacijskih virov, iskanju, vrednotenju virov itd. Dotaknili bi se pravil izposoje, iskanja gradiva po COBISS-u, pregleda in iskanja po podatkovnih bazah itd. Študente bi tudi povabili k obisku knjižnice in postavljanju vprašanj, če se tekom študija soočijo s težavo pri pridobivanju virov.

Predlagamo tudi razmislek o vpeljavi dodatnih izobraževanj v obliki vnaprej določenih terminov v času uradnih ur, ki bi bili razpisani na spletni strani fakultete ter bi študente spodbudili k obisku knjižnice in postavljanju vprašanj. S tem lahko naslovimo študente, ki bi želeli dodatno izobraževanje ali pomoč, in poudarimo izobraževanje na temo vrednotenja informacijskih virov, učinkovitega iskanja po podatkovnih bazah (da večkrat ponovijo

neuspešna iskanja, uporabijo sinonime, ustrezne iskalne pojme, možnosti omejevanja poizvedovanja itd.).

Rezultati raziskave so nam pokazali, da se na bibliotekarja po pomoč obrne tretjina anketirancev, najpogosteje pa se obrnejo na visokošolske učitelje in študijske kolege. Razlog za to verjetno izhaja tudi iz dobro razvitega tutorskega sistema na FZAB, saj imamo učitelje tutorje in študente tutorje. Študenti se verjetno tudi lažje obrnejo na visokošolske učitelje, ki jih srečujejo na predavanjih in imajo z njimi več stika kot z bibliotekarjem.

Na podlagi rezultatov smo podali glavne ugotovitve in predloge za izboljšave knjižnične zbirke in storitev dislocirane enote ŠSLJ. Zaključimo lahko, da smo glede na prejete odzive anketiranih študentov pri svojem delu uspešni in so študenti s knjižnico dislocirane enote ŠSLJ, celostno gledano, zadovoljni. Kot mlada fakulteta imamo še veliko prostora za razvoj in napredovanje, tudi z vidika knjižnične dejavnosti.

7 NAVEDENI VIRI IN LITERATURA

- Ali, M. (2018). Students satisfaction with library services in SindhMadrassatul Islam University, Karachi. *Pakistan Library & Information Science Journal*, 49(9), 25–36.
- Catalano, A. (2013). Patterns of graduate students' information seeking behavior: a metasyntesis of the literature. *Journal of Documentation*, 69(2), 243–274. doi: 10.1108/00220411311300066
- Chipeta, G. T., Dube, G. A. B., Chawinga, W. D., Malemia, L. in Chaura, M. G. (2018). Information-seeking behaviour of first-year undergraduate students at Mzuzu University, Malawi. *Mousaion: South African Journal of Information Studies*, 16(1). doi: 10.25159/0027-2639/4931
- Collins, E. in Stone, G. (2014). Understanding patterns of library use among undergraduate students from different disciplines. *Evidence Based Library and Information Practice*, 9(3). 51–67. doi: 10.18438/B8930K
- Dasgupta, N., Yadav, A. K. S. in Dasgupta, S. (2017). Information-seeking behavior of medical professionals in the digital age in Kolkata, India. *Journal of Electronic Resources in Medical Libraries*, 14(1), 1–16. doi: 10.1080/15424065.2016.1261383
- Delaney, G. in Bates, J. (2018). How can the university library better meet the information needs of research students? Experiences from Ulster University. *New Review of Academic Librarianship*, 24(1), 63–89. doi: 10.1080/13614533.2017.1384267
- Ford, N. (2015). *Introduction to information behaviour*. London: Facet.
- Gomez Hernandez, J. A. (2010). University libraries and the development of lecturers' and students' information competencies. *Revista de Universidad y Sociedad del Conocimiento (RUSC)*, 7(2), 37–47. Pridobljeno 21. 8. 2019 s spletne strani: <http://rusc.uoc.edu/rusc/ca/index.php/rusc/article/download/v7n2-gomez/980-1022-1-PB.pdf>
- Khan, F. B. in Sheikh, R. A. (2014). Information needs and information seeking behavior of master, social sciences students, University of Peshawar. *Pakistan Library & Information Science Journal*, 45(3), 39–52.
- Korobili, S., Malliari, A. in Zapounidou, S. (2011). Factors that influence information-seeking behavior: the case of Greek graduate students. *The Journal of Academic Librarianship*, 37(2), 155–165. doi: 10.1016/j.acalib.2011.02.008
- Liyana, S. in Noorhidawati, A. (2014). How graduate students seek for information: convenience or guaranteed result? *Malaysian Journal of Library & Information*

Femc, M., Informacijske potrebe ter uporaba informacijskih virov in storitev visokošolske knjižnice: študija uporabnikov študentov Fakultete za zdravstvo Angele Boškin. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Science, 19(2), 1–15. Pridobljeno 8. 5. 2019 s spletne strani:

<https://pdfs.semanticscholar.org/3857/abfe8e82c6f758d4df0a5bc2e8aa38fef473.pdf>

Lopatovska, I. in Regalado, M. (2016). How students use their libraries: a case study of four academic libraries. *College & Undergraduate Libraries*, 23(4), 381–399. doi: 10.1080/10691316.2015.1039742

Magistrski študijski program Promocija zdravja. (2015). Jesenice: Fakulteta za zdravstvo Jesenice. Pridobljeno 26. 8. 2019 s spletne strani:

https://www.fzab.si/uploads/pdfs/Brosura_PROMCIJA_ZDRAVJA.pdf

Mohindra, R. in Kumar, A. (2015). User satisfaction regarding quality of library services of A.C. Joshi library, Panjab University, Chandigarh. *Journal of Library & Information Technology*, 35(1), 54-60. doi: 10.14429/djlit.35.1.8072

Norliya, A. K. (2009). Evaluating users' satisfaction on academic library performance.

Malaysian Journal of Library & Information Science, 14(2), 101–115. Pridobljeno 26. 5. 2019 s spletne strani:

<https://pdfs.semanticscholar.org/a095/791984c21b96e647ec016c4f9b70e267aad2.pdf>

O'Carroll, A. M., Westby, E. P., Dooley, J. in Gordon, K. E. (2015). Information-seeking behaviors of medical students: a cross-sectional web-based survey. *JMIR Medical Education*, 1(1), e4. doi: 10.2196/mededu.4267

Pradhan, B. (2017). Changing information needs and seeking behavior of dental students in the e- environments: an analytical approach. *International Journal of Information Dissemination and Technology*, 7(1), 5–9.

Ramaiah, C. K. in Shimray, S. R. (2018). Information seeking behaviour of engineering college students: a case study. *Journal of Library & Information Technology*, 38(2), 110–116, doi: 10.14429/djlit.38.2.11195

Rizmal, U. (2013). *Anketa o zadovoljstvu uporabnikov s knjižnico in knjižničnimi storitvami: analiza rezultatov*. Ljubljana: Fakulteta za upravo. Pridobljeno 26. 8. 2019 s spletne strani: http://www.fu.uni-lj.si/fileadmin/usr-files/Knjiznica/Dokumenti/Anketa/analiza_ankete_2013.pdf

Satyabati Devi, T. in Dlamini, N. (2014) Information needs and seeking behavior of agricultural students at the University of Swaziland: a case study. *International Journal of Digital Library Services*, 4(2), 1–15. Pridobljeno 29. 9. 2019 s spletne strani: http://www.ijodls.in/uploads/3/6/0/3/3603729/devi_thiyam_1-15.pdf

Femc, M., Informacijske potrebe ter uporaba informacijskih virov in storitev visokošolske knjižnice: študija uporabnikov študentov Fakultete za zdravstvo Angele Boškin. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

- Sever, T. (2014). *Poznavanje in uporaba knjižničnih informacijskih virov med študenti prvih letnikov dodiplomskega študija*. (Magistrsko delo). Filozofska fakulteta, Ljubljana. Pridobljeno 30. 4. 2019 s spletne strani: <https://repozitorij.uni-lj.si/IzpisGradiva.php?id=72238&lang=slv>
- Sloan, M. in McPhee, K. (2013). Information seeking in context: results of graduate student interviews. *Partnership: the Canadian Journal of Library and Information Practice and Research*, 8(1). Pridobljeno 8. 5. 2019 s spletne strani: <http://ir.lib.uwo.ca/cgi/viewcontent.cgi?article=1041&context=wlpub>
- Solis, E. (2018). Information-seeking behavior of economics graduate students: if you buy it, will they come? *Journal of Business & Finance Librarianship*, 23(1), 11–25. doi: 10.1080/08963568.2018.1431866
- Stokes, P. in Urquhart, C. (2011). Profiling information behaviour of nursing students: Part 1: quantitative findings. *Journal of Documentation*, 67(6), 908–932. doi:10.1108/00220411111183528
- Strokovni standardi in priporočila za organizacijo, delovanje in evalvacijo visokošolskih knjižnic: (za obdobje 2012–2020)*. (2012). Ljubljana: Nacionalni svet za knjižnično dejavnost.
- Valizadeh-Haghi, S. in Rahmatizadeh, S. (2018). Learning about the information seeking behavior of allied medical sciences students: advices for libraries of multidisciplinary colleges. *Library Philosophy and Practice*, 1746. Pridobljeno 21. 8. 2019 s spletne strani: <https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/1746/>
- Vezzosi, M. (2009). Doctoral students' information behaviour: an exploratory study at the University of Parma (Italy). *New Library World*, 110(1/2), 65–80. doi: 10.1108/03074800910928595.
- Vidic, M. in Južnič, P. (2010). Odnos »visokošolski knjižničar – študent«: kako študentje poznajo delo visokošolskega knjižničarja. *Knjižnica*, 54(1-2), 59–77. Pridobljeno 27. 6. 2019 s spletne strani: <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-9HBD0R08/ccbb9123-ac7f-496f-8f9d-15cf8906f71f/PDF>

PRILOGA 1: ANKETNI VPRAŠALNIK

Informacijske potrebe ter uporaba informacijskih virov in storitev visokošolske knjižnice

Spoštovani, vljudno vas vabimo k reševanju ankete, v kateri raziskujemo informacijske potrebe ter uporabo informacijskih virov in storitev visokošolske knjižnice Fakultete za zdravstvo Angele Boškin. Rezultate bomo uporabili za namen raziskovalne naloge v sklopu strokovnega izpita in z njimi pridobili vpogled v informacijsko vedenje študentov ter smernice za razvoj in izgradnjo knjižnične zbirke in storitev. Anketa je srednje dolga, reševanje vam bo vzelo od 8 do 10 minut. Sodelovanje pri izpolnjevanju ankete je prostovoljno in anonimno. Za vaše sodelovanje se zahvaljujemo.

Q1 – Katere informacijske vire najpogosteje uporabljate za potrebe študijskih obveznosti?

	Vedno	Pogosto	Redko	Nikoli
Tiskane monografije, strokovne knjige, učbenike, skripte, zaključna dela drugih študentov itd.	☐	☐	☐	☐
Tiskane periodične publikacije (revije).	☐	☐	☐	☐
Specializirane podatkovne baze, elektronske revije.	☐	☐	☐	☐
Prosto dostopne spletne strani.	☐	☐	☐	☐
Osebna komunikacija (kolegi, profesorji itd.).	☐	☐	☐	☐
Pridobivanje informacij z obiskom konferenc, seminarjev, delavnic ipd.	☐	☐	☐	☐
Manj formalni viri (forumi, blogi ipd.).	☐	☐	☐	☐
Lastni zapiski, interni viri študentov ipd.	☐	☐	☐	☐
Dopišite druge vire, ki jih uporabljate.	☐	☐	☐	☐

Q2 – Na kakšen način najpogosteje dostopate oz. iščete nove informacijske vire za potrebe študija?

	Vedno	Pogosto	Redko	Nikoli
S pomočjo splošnih spletnih iskalnikov (npr. Google).	☐	☐	☐	☐
S pomočjo knjižničnih katalogov (npr. COBISS).	☐	☐	☐	☐
Z oddaljenim dostopom FZAB do specializiranih podatkovnih baz (npr. CINAHL, Wiley Online, SpringerLink).	☐	☐	☐	☐
S pomočjo prosto dostopnih specializiranih podatkovnih baz (npr. Google Učenjak, dLib).	☐	☐	☐	☐
Obiščem visokošolsko knjižnico FZAB.	☐	☐	☐	☐
Obiščem druge knjižnice (npr. knjižnico na delovnem mestu, knjižnico na drugi fakulteti, splošno knjižnico).	☐	☐	☐	☐
Gradivo kupim (npr. v knjigarni, prek spleta).	☐	☐	☐	☐
Dopišite druge oblike dostopanja do virov, ki jih uporabljate.	☐	☐	☐	☐

Q3 – Kaj je razlog, da za študijske potrebe najpogosteje uporabljate ravno te informacijske vire?

Q4 – Kako ovrednotite kakovost vira in se prepričate, da je verodostojen?

Možnih je več odgovorov.

- Vir vsebinsko ustreza tematiki, s katero se ukvarjam pri študiju.
- Vir mi je priporočil predavatelj/mentor, zato menim, da je ustrezen za uporabo pri študiju.
- Avtor vira je priznan na svojem področju, ima primerno izobrazbo.
- Izdajatelj/založnik vira je priznan, verodostojen.
- Vir je recenziran, ima pozitivne kritike.
- Vir je aktualen, ažuren.
- Vsebina vira je predstavljena razumljivo, pregledno, celostno in ima primerno strukturo.
- Vsebina je predstavljena objektivno, podaja nam dejstva.
- Poiščem več virov, ki se ukvarjajo z isto tematiko, in jih med seboj primerjam.
- Drugo:

Q5 – Če imate na voljo izbirati, katere vrste virov raje uporabljate za potrebe študijskih obveznosti?

- Tiskano gradivo.
- Elektronsko gradivo.
- Vseeno/oboje.

Q6 – S kakšnimi težavami se najpogosteje srečujete pri iskanju informacij na določeno temo za potrebe študija?

Možnih je več odgovorov.

- Iskanje mi prinese preveč rezultatov, zato se zgodi, da ne morem pregledati vseh virov in/ali ne morem določiti najkakovostnejšega.
- Iskanje mi prinese premalo rezultatov.
- Težave imam pri ocenjevanju kakovosti virov, težko določim, kaj je primerno za študijsko literaturo.
- Ne vem, kje bi bilo najprimerneje iskati vire na določeno temo, ne vem, kje dostopati do informacijskih virov.
- Težave imam pri oblikovanju iskalne zahteve, ki bi mi prinesla ustrezne vire.
- Informacijske vire najdem, vendar so ti nedostopni (na voljo ni fizičnih kopij; plačljive elektronske podatkovne baze ipd.).
- Pri iskanju informacij še nisem naletel na težave.
- Drugo:

Q7 – Kam se obrnete za pomoč pri iskanju informacijskih virov?

Možnih je več odgovorov.

- Na predavatelja, mentorja na fakulteti.
- Na bibliotekarja, informacijskega strokovnjaka v knjižnici.

- Na študijske kolege.
- Na sodelavce, prijatelje, kolege v službi.
- Pomoči ne potrebujem, sam razrešim informacijski problem, ko se z njim soočim.
- Drugo:

Q8 – Kako ocenjujete knjižnično dejavnost fakultete, katere študent ste?

	Odlično	Dobro	Niti dobro niti slabo	Slabo	Zelo slabo	Ne poznam, ne morem oceniti
Pomoč študentom s strani osebja.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dostop do informacijskih virov.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Velikost knjižnične zbirke tiskanega gradiva.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vsebinska ustreznost zbirke knjižničnega gradiva.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vsebinska ustreznost podatkovnih baz, do katerih knjižnica nudi dostop.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lokacija, prostornost in oprema knjižničnih prostorov.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Število in opremljenost čitalniških mest.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Možnost uporabe računalnika, dostop do interneta.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uradne ure knjižnice.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q9 – Kaj je najpogostejši razlog za obisk knjižnice?

Možnih je več odgovorov.

- Izposoja knjižničnega gradiva.
- Uporaba knjižničnega gradiva v prostorih knjižnice, pregledovanje.
- Vprašanja glede gradiva, študijskih obveznosti ipd.
- Učenje.
- Skupinsko študijsko delo (seminarji, projekti ipd.).
- Uporaba računalnika, interneta.
- Čakanje na pričetek študijskih obveznosti.
- Drugo:

Femc, M., Informacijske potrebe ter uporaba informacijskih virov in storitev visokošolske knjižnice: študija uporabnikov študentov Fakultete za zdravstvo Angele Boškin. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Q10 – Ali ste ob prihodu na fakulteto (ob pričetku študija) prejeli dovolj informacij o knjižničnem sistemu, informacijskih virih v knjižnici, iskanju in dostopu do virov ipd.?

- Da, prejel sem dovolj informacij.
- Ne, prejel sem premalo informacij.
- Menim, da to ni potrebno.
- Ne vem, me ne zanima.

Q11 – Menite, da bi učna ura ali predstavitev na temo knjižničnih informacijskih virov in iskanja virov na začetku študija pripomogla k izboljšanju pridobivanja virov?

- Da, to bi bilo potrebno.
- Ne, menim, da to ni potrebno.
- Ne vem, me ne zanima.

Q12 – kateri študijski program obiskujete?

- Fizioterapija (1. stopnja)
- Zdravstvena nega (2. stopnja)
- Promocija zdravja (2. stopnja)
- Zdravstvene vede (3. stopnja)

Q13 – Če imate še dodatne komentarje ali predloge, prosimo, zapišite tu.